

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

محتوای مناسب‌سازی شده شناخت مرجمیت و تقلید

ویژه دانش آموزان با آسیب شنوایی و کم توان ذهنی

آغاز تکلیف

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

بسمه تعالی

پیشگفتار:

لا ینکلف الله نفسا الا وسعها

خداوند هیچ کس را تکلیف نمی کند مگر به قدر توانایی او

یکی از نشانه های عدالت پروردگار عالمیان در رابطه با تکالیفی است که از انسانها خواسته که انجام آن تکالیف موجب نزدیکی به درگاه الهی و سعادت ابدی می گردد. هر انسانی وظیفه دارد نسبت به قدرت و توانی که خدا در اختیار او قرار داده است به دستورات دین عمل نماید. آنچه در نزد خداوند متعال ارزش و پاداش دارد و از اهمیت بالایی برخوردار است پرهیزگاری است.

چنانچه خداوند متعال در آیه ۱۳ سوره حجرات می فرماید:

یا ایها الناس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم شعوبا و قبائل لتعارفوا ان اکرمکم عندالله اتقاکم ان الله علیم خبیر

ای مردم، ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و ملت ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی تردید گرامی ترین شما نزد خداوند پرهیزگارترین شماست. یقینا خدا دانا و آگاه است.

فصل ۱

تکلیف :

یعنی وظیفه‌هایی که خدا دستور داده است و همه انسان‌ها باید آن دستورها را انجام بدهند.

با دو شرط انسان باید وظیفه‌های دینی خود را انجام دهد:

۱- عقل داشتن (عقل باشد).

پس اگر شخصی دیوانه باشد واجب نیست احکام خدا را انجام دهد.

۲- رسیدن به سن بلوغ

سن بلوغ: دخترها وقتی که نه سال قمری آن‌ها تمام شود به سن بلوغ می‌رسند.

یعنی هشت سال و هشت ماه و بیست روز شمسی.

سن بلوغ پسر: پسرها وقتی که پانزده سال قمری آن‌ها تمام شود به سن بلوغ می‌رسند.

یعنی چهارده سال و شش ماه و پانزده روز شمسی.

فصل ۲

مرجعیت و تقلید:

همانطور که برای دوختن لباس، خیاط ماهر انتخاب می‌کنیم تا لباس مناسبی برای ما بدوزد یا هنگام بیماری به پزشک متخصص مراجعه می‌کنیم برای یاد گرفتن تکالیف دینی لازم است پیش متخصص احکام دینی برویم و برای یاد گرفتن دستورات دینی باید از عالمان دینی کمک و راهنمایی بگیریم.

خداوند در سوره نحل آیه ۴۳ فرموده است: " فَسْئَلُوا أَهْلَ ذِكْرٍ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ."

" اگر چیزی را ندانستید از کسانی که می‌دانند پرسید "

انجام احکام دینی بر همه‌ی ما مسلمانان واجب است.

اگر ما احکام دین را یاد نگیریم ممکن است کارهایی را انجام دهیم که به ما آسیب برساند که در دین اسلام به آن حرام یا مکروه می‌گویند.

ما مسلمانان برای یاد گرفتن احکام دینی به عالمان دینی مراجعه می‌کنیم و با راهنمایی آن‌ها می‌توانیم بهتر و کاملتر به دستورات دین عمل کنیم که به این کار **تقلید** می‌گویند.

مرجع تقلید:

انسان آگاه برای انجام هر کاری به سراغ متخصص در آن رشته می‌رود ماهم برای یاد گرفتن احکام دین به عالمان دین مراجعه می‌کنیم که به آنها مجتهد یا مرجع تقلید می‌گویند. مرجع تقلید همه‌ی احکام دین را در کتابی به نام رساله یا توضیح المسائل می‌نویسد که در کتاب‌فروشی‌ها موجود است.

مرجع تقلید انسان عالم و باایمانی است که می‌تواند در احکام دین ما را راهنمایی کند، او کاملاً با احکام دینی آشناست و دستورات دین را می‌شناسد. او در حوزه علمیه در رشته‌های علوم دینی به تحصیل می‌پردازد و پس از مطالعه و تحقیق در این رشته تخصص می‌گیرد.

برای مثال: اگر مرجع تقلید دستور دهد که خوردن گوشت خوک حرام است ما باید از خوردن آن دوری کنیم چون به ما آسیب می‌رساند.

یا اگر مرجع تقلید دستور دهد که لباس نمازگزار باید پاک باشد ما وظیفه داریم با لباس پاک نماز بخوانیم.

خصوصیات مرجع تقلید:

۱- مرد باشد.

۲- زنده باشد (اگر مرجع تقلیدی که انتخاب کرده‌ایم از دنیا برود می‌توانیم از همان مجتهد برای تقلید در احکام دین استفاده کنیم اما اگر مسالهی جدیدی برای ما پیش آمد باید از یک مرجع زنده تقلید کنیم. مثال: اگر برای اولین بار حج به ما واجب شد باید از یک مرجع زنده تقلید کنیم).

۳- شیعه دوازده امامی باشد.

۴- مجتهد باشد یعنی کاملاً آگاه به مسائل دینی باشد.

- ۵- از بقیه مجتهدها عالم‌تر و داناتر باشد.
۶- عادل باشد یعنی به واجبات عمل کند و ظلم نکند.

فتوا:

به دستور مجتهد فتوا می‌گویند.

یعنی وقتی مرجع تقلید درباره یک موضوع دستور می‌دهد می‌گوییم او فتوا داده است و ما باید به آن فتوا عمل کنیم.

چگونگی انتخاب مرجع تقلید:

همان‌طور که لازم است برای مراجعه به پزشک متخصص تحقیق کنیم برای انتخاب مرجع تقلید هم باید تحقیق کنیم.

لازم است از بزرگترها (پدر، مادر، روحانی مسجد و...) کمک بگیریم و از آن‌ها بخواهیم که ما را راهنمایی کنند.

چگونگی اطلاع از فتوای مرجع تقلید:

- ۱- از خود مجتهد بپرسیم.
- ۲- به رساله‌ی مجتهد مراجعه کنیم.
- ۳- به دفتر مرجع تقلید مراجعه کنیم.
- ۴- با استفاده از پایگاه اینترنتی مرجع تقلید یا تماس تلفنی به فتوای مورد نظر خود دست پیدا کنیم.

۵- از کتاب استفتائات مرجع تقلید استفاده کنیم. (استفتائات، کتابی است که در آن سوالاتی درباره احکام دین نوشته شده است و مرجع تقلید به آن پاسخ داده است).

چگونگی پیدا کردن موضوع از رساله:

در ابتدای رساله فهرست موضوعات وجود دارد که با مشاهده‌ی صفحه و مراجعه به آن می‌توانیم اطلاعات خود را در مورد آن موضوع کامل کنیم.

پس لازم نیست که همه‌ی رساله را بدانیم ولی باید مسائلی را که معمولاً به آنها نیاز داریم مانند احکام مربوط به نماز، غسل، روزه و... را یاد بگیریم.

مناجات

ای خدای دانا! از تومی خواهیم یاری ام کنی تا تکالیف دینی را به درستی یاد بگیرم.
ای خدای دانا! از تومی خواهیم یاری ام کنی تا تکالیف دینی را به درستی انجام دهم.
ای خدای آمرزنده مهربان! از تومی خواهیم اگر گاهی در انجام تکالیف دینی کوتاهی کردم مرا ببخشی.
ای خدای مهربان! یاری ام کن تا با انجام عبادت و احکام دینی به تو نزدیک تر شوم.
خدایا! در انجام عبادت های دینی فقط از تو یاری می گیرم و فقط تو را می پرستم.

"ایک نعبد و ایک نستعین"